

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 1995/56
KARAR NO : 1996/10

ÖZET: POAŞ'ta sözleşmeli statüde çalışan davacının, görev değişikliğine ilişkin işlemin iptali istemiyle açtığı davanın, idari yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : Mehmet Zeki Ertürk

Davalı : Petrol Ofisi A.Ş.(POAŞ)

O L A Y : Davacı, Petrol Ofisi A.Ş.inde sözleşmeli olarak Uluslararası İlişkiler Şube Müdürlüğü görevinde çalışmaktayken, idarece bu görevden alınarak Ankara Bölge Müdürlüğü emrine Pazarlama Uzmanı olarak atanmasına ilişkin 4.9.1992 gün ve 2211 sayılı işlemin iptali ve bendenle maddi kayıplarının yasal faiziyle birlikte ödenmesine karar verilmesi istemiyle, 28.10.1992 tarihinde idari yargı yerinde dava açmıştır. Davalı idare görev itirazında bulunmuş, Ankara 8. İdare Mahkemesi 20.1.1993 gün ve 92-1517 sayıyla, görev itirazını reddederek görevlilik kararı vermiş ve davaya bakmaya devam ederek, davanın kabülüne, işlemin iptaline ve zararın tazmin edilmesine karar vermiştir. Temyiz edilen karar, Danıştay 5. Dairesinin 23.2.1995 gün ve E.94/441 K.95/812 sayılı kararı ile, 2247 sayılı Yasa'nın 12. maddesine göre olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılması yoluna gidilmeden işin esası hakkında karar verilmesinde hukuka uyarlık bulunmadığı gerekçesiyle bozulmuş, idare mahkemesi, bozma kararına uyarak davalı idarenin 1.3.1993 tarihli itiraz dilekçesiyle dosyayı 2247 sayılı Yasanın 10. maddesi uyarınca Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına göndermiştir.

YARGITAY CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞI; 7.9.1995 gün ve 73049 sayılı düşünce yazısıyla olumlu görev uyuşmazlığı çıkarmış, Danıştay Başsavcılığının, davanın çözümünün idari yargı yerinin görevine girdiği yolundaki 28.9.1995 gün ve 56-26-G sayılı düşünce yazılarında alınarak dosyaya konulmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE: Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü, Selçuk Tüzün'ün Başkanlığında, O.Hulusi Mustafaoğlu, Süleyman Sezen, Nefer Kantarcıoğlu, Gürsoy Gönenc, Dr. Erol Alpar ve Ertuğrul Taka'nın katılmaları ile yaptığı 22.1.1996 günlü toplantıda, raportör Hâkim Ayten Anıl'ın raporu ile Yargıtay ve Danıştay Başsavcılarının düşünce yazıları ve dosyadaki belgeler okunduktan; toplantıya, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Savcı İsmet Gökalp ile Danıştay Başsavcısı yerine katılan Savcı Sinan Yöğürkoğlu'nun sözlü açıklamaları da alındıktan sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Dava, POAŞ'ta sözleşmeli statüde çalışan davacının, idarece bir alt göreve atanması işleminin iptali ve uğranılan maddi zararın ödenmesi istemiyle açılmıştır.

"Petrol Ofisi A.Ş., 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile kurulmuş, Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığının bağlı kuruluşu iken Bakanlar Kurulu Kararı ile 3291 sayılı Yasa'nın 13. maddesine göre özelleştirilmiştir.

3291 sayılı Yasa'nın 14/b maddesinde, sermayesindeki kamu payı %50 nin altına düşünceye kadar kuruluşları, faaliyetleri, organları, yönetimi, sermaye miktarını tespitte Yüksek Plânlama Kurulunun yetkili kılındığı belirtilmiştir. Özelleştirme kapsamına alınan kurumların denetimi, sermayesindeki kamu payı %50 nin altına düşünceye kadar Anayasa'nın 165. maddesi doğrultusunda, 27.11.1994 gün ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamalarının Düzenlenmesine ve Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Yasa'nın 11. maddesiyle düzenlenmiş bulunmaktadır.

Kurum bir yandan Türk Ticaret Yasası çerçevesinde anonim şirkete dönüştürülmüş olması, kurum bünyesine özel kişi ve kuruluşların alınması ve alınmaya devam edilmesi, kamu paylarının zaman içinde satılarak tamamen tasfiyesine yönelinmesi, öte yandan kurumun sermayesindeki kamu payı %50 nin altına düşünceye kadar, denetimin KİT denetimi yöntemine göre yapılması ve sermayedeki kamu payı %50 nin altına düşünceye kadar kurum ve kuruluşların, faaliyetleri, organları, yönetimi gibi hususlarda Yüksek Plânlama Kurulunun yetkili olması, özelleştirme kapsamına alınan kurumun geçiş döneminde özel bir statü kazanmış olduğunu göstermektedir. Kamu kurumu niteliğinden özel hukuk tüzel kişiliğine geçiş döneminde, kamu hisselelerinin %50 nin üzerinde bulunduğu süre içinde kurumun, kamusal denetime de tabi olması ve çalışanları hakkında yapılan düzenlemelerde gözönüne alındığında, kuruluşların kamu kurumu olma niteliğini tamamen kaybetmemiş oldukları sonucuna varılmaktadır.

Kamu İktisadi Teşebbüsleri Personel Rejiminin Düzenlenmesine ilişkin 399 sayılı KHK'nin 3-a maddesinde: Teşebbüs ve bağlı ortaklıklarda hizmetler memurlar, sözleşmeli personel ve işçiler eliyle görülür hükmü yer almaktadır.

Aynı maddenin (b) bendinde ise, teşebbüs ve bağlı ortaklıklarda Devlet tarafından tahsis edilen kamu sermayesinin kârlı verimli ve ekonominin kurallarına uygun şekilde kullanılmasında kuruluşun kârlılık ve verimliliğini doğrudan doğruya etkileyebilecek kararları alma, alınan kararları uygulatma ve uygulamayı denetleme yetkisi verilmiş asli ve sürekli görevleri, genel idare esas-

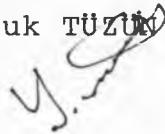
larına göre yürüten personelin, bu KHK dışında 657 sayılı Devlet Memurları Yasası'na tabi, bu KHK de belirtilen hukuki esaslar çerçevesinde aktedilecek bir sözleşme ile çalıştırılan sözleşmeli personel olduğu belirtilmiştir.

Sözleşmeli personel ile idare arasında düzenlenen sözleşmede taraflardan birinin kamu idaresi olması, idarecilerinin personelden daha üstün bir hakka sahip olduğunu göstermektedir. Sözleşmeler genellikle idare tarafından düzenlenen -tip sözleşmeler- olup, idari sözleşme niteliği taşımaktadır. Bu sebeplerle kamu iktisadi teşebbüslerinde, asli ve sürekli kamu görevini yerine getiren ve kamu görevlisi olan sözleşmeli personelin yönetimle arasındaki ilişki, idare hukuku ilkelerine dayanan ve idare hukuku kurallarıyla düzenlenen bir kamu hukuku ilişkisidir.

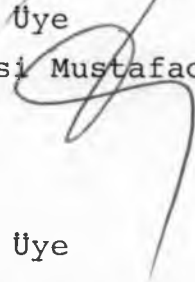
Açıklanan nedenlerle idarenin sözleşmeli statüdeki personeli hakkında yaptığı işlemlerin idari nitelikte olduğunun kabulüyle görev değişikliğine ilişkin işlemin iptali ve mahrum kalınan parasal hakların ödenmesi istemiyle açılan davanın Uyuşmazlık Mahkemesinin 22.1.1996 gün ve E.95/1, K.96/1 sayılı ilke kararı doğrultusunda idari yargı yerinde çözümlenmesi, bu nedenle Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığınının 2247 sayılı Yasa'nın 10. maddesi uyarınca yaptığı başvurusunun reddi gerekmektedir.

SONUÇ : Uyuşmazlık Mahkemesi ^{genel kurulunun} 22.1.1996 gün ve 1995/1, 1996/1 sayılı ilke kararı doğrultusunda, davanın idari yargı yerinde çözümlenmesine, bu nedenle Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığınının 7.9.1995 gün ve 73049 sayılı başvurusunun reddine, 22.1.1996 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

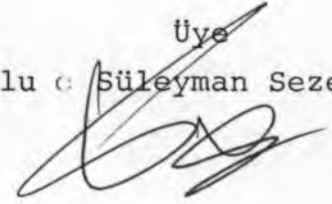
Başkan
Selçuk Tüzün

Üye
O.Hulusi Mustafaoğlu

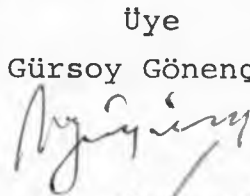
Üye
Süleyman Sezen

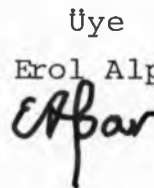
Üye
Zafer Kantarcıoğlu

Üye
Gürsoy Gönenc

Üye
Dr. Erol Alpar

Üye
Ertuğrul Taka

